

**PARAULES DEL RECTOR A
L'ACTE DE LLIURAMENT DE LA MEDALLA DE LA UPF AL
PROFESSOR SERGI SCHAFF**

14 DE SETEMBRE DE 2010

Benvolgut degà de la Facultat de Comunicació,

Benvolgut professor Gifreu,

Benvolguts col·legues, professors dels departaments diversos de la Universitat aquí a Poblenou, membres del PAS, estudiants, familiars, amics, companys de feina del professor Sergi Schaaff,

Estimat Sergi,

És un gran motiu de satisfacció un acte com aquest per a un rector d'una universitat. És un gran motiu de satisfacció per a la Universitat Pompeu Fabra, que enguany compleix 20 anys, tenir la possibilitat de fer un homenatge a una persona de la trajectòria del Sergi, aquesta immensa trajectòria que hem vist una mica reflectida en el vídeo. El degà Casasús i el professor Gifreu han dit tot allò que es podia dir, però jo acabo emfasitzant tres coses, destacant tres coses per les que jo penso que aquest homenatge adquireix un perfecte sentit i que la figura de Sergi Schaaff està per sempre entre nosaltres, queda entre nosaltres a la nostra universitat.

En primer lloc, perquè Sergi Schaaff representa per a moltes persones - per a mi que sóc més o menys de la generació de la televisió a Espanya- el record de la televisió. En Sergi forma part de la nostra educació sentimental (no és l'única al·lusió que faré a Flaubert avui). Forma part de la nostra educació sentimental, per què? Perquè abans no hi havia televisió, nosaltres vam créixer amb la televisió. Jo recordo encara ara quan era un nen de Tortosa, i també recordo la primera vegada que vaig veure una televisió a casa d'unes veïnes. Tenia tres anys i la meva besàvia em va portar a veure -és el primer que vaig veure, me'n recordo- l'enterrament de Joan XXIII, tot i que, com podeu suposar, l'enterrament de Joan XXIII no era el millor per ocupar una tarda d'un nen

Però, bussejant a la cerca dels primers records de la televisió, ben aviat hi surt el Sergi perquè va aconseguir durant la seva trajectòria, que encara continua, com a productor, com a realitzador, com a guionista, dignificar la televisió, mostrar que és possible que la televisió sigui un instrument d'entreteniment lligat a la cultura -una cosa que potser hauria de ser òbvia, que segur ensenyau a la Facultat, però que si un fa zapping s'adona que és de tot menys obvi-, i troba una mica desesperant veure el que s'està fent en algunes cadenes de televisió. Sergi representa aquesta capacitat de fer de la televisió una finestra oberta al món que ens fa créixer com a éssers humans.

Gifreu es referia amb raó que la televisió va ser durant el franquisme un instrument de dominació, però en alguns espais, persones com Sergi Schaaff, com Pilar Miró, van fer que persones com jo, per exemple, poguessin aprendre coses que no haurien après, perquè van ser capaços de crear en aquella televisió d'una dictadura autoritària espais de llibertat, de generar espais on era possible accedir a la cultura o veure, per exemple, obres de teatre que a Tortosa no les podíem veure. Sergi va ser un dels que van contribuir, a finals del franquisme, a fer això possible entre nosaltres.

La segona cosa que vull destacar és la seva contribució, no només a la televisió -ell estava, com sabeu, a Televisió Espanyola- sinó també a la cultura catalana. Jo pertanyo a una de les darreres generacions que no va estudiar el català a l'escola, sinó que el vaig aprendre després. El fet que a dintre de la televisió espanyola no només creés un espai cultural i de llibertat, sinó que creés un espai per a la cultura catalana, ell sabrà –i a vegades ho ha explicat- l'esforç que li va costar, ens va ajudar a alguns com nosaltres a comprendre que la nostra llengua -la del pati d'escola i la de casa- era una llengua de veritat, una llengua amb la que es podia fer literatura, poesia, novel·la, teatre, cinema, televisió. Això ho vam aprendre gràcies a persones com Sergi Schaaff, sinó ho hauríem après més a poc a poc. El redreçament nacional va ser possible perquè alguns havien sembrat aquesta llavor a poc a poc en aquells anys de plom, des dels 60 fins a la mort de Franco, i després possibilità el que ara tenim: més oferta televisiva -no sé si millor culturalment, però això és una altra reflexió-, en una situació on la cultura catalana està, des d'aquest punt de vista, normalitzant-se. Crec que això també l'hi hem d'agrair: el fer de la cultura catalana una cultura normalitzada és una contribució per la que sempre li estarem en deute.

Jo vaig conèixer el Sergi –encara que la persona era coneguda, com ja us he dit- essent vicerector de Professorat de la rectora Virós -que com ell recordava ja no està entre nosaltres, i que sé de segur que li hauria agradat molt participar en aquest acte- quan ell era el degà de la Facultat dels Estudis de Comunicació Audiovisual. Repeteixo el mateix que han dit tots, i aquesta és la tercera cosa: és un plaer treballar amb Sergi, que té una visió de com ha de ser la universitat i una immensa generositat personal que et fa la vida més fàcil sempre, però sobretot quan tens un càrrec acadèmic. Sempre tenia idees constructives, sempre comprenia les dificultats que teníem per portar a terme algunes coses. Alguns d'aquests anys van ser econòmicament difícils per a la Universitat Pompeu Fabra, com ara ho són per a totes les universitats, però ell sempre ho va fer fàcil i sempre tenia un esperit que et feia entendre que aquestes coses que he dit abans -torno per un moment a Flaubert-, la seva concepció de la

televisió com a part de la cultura, la seva contribució a la cultura catalana, guiava la seva idea en els estudis. Jo recordo que deia “aquests estudiants que tenim són magnífics; els estudiants de Comunicació Audiovisual són magnífics en aquesta Universitat”. I tenia raó. L’any passat, per exemple, –enguany encara no tinc les dades- gairebé el 50% dels estudiants que van entrar a primer a Comunicació Audiovisual tenien matrícula d’honor al batxillerat. Una cosa realment sorprenent, un estàndard altíssim. Doncs d’aquests estudiants magnífics, deia Sergi Schaaff, “són magnífics, saben totes les innovacions tècniques millor que ningú, però si jo els proposo que fem una escena de Madame Bovary...” No sé si volia fer l’escena cinematogràfica del fiacre donant voltes i més voltes per Rouen duent a dintre la passió amorosa d’Emma i Leon: una escena per al cinema abans del cinema. Sergi deia que els estudiants li preguntaven: ‘Madame què...?’. Aquesta era la preocupació de Sergi Schaaff, que també ha fet referència a la possibilitat de fer un doble grau amb Humanitats, un intent que no va sortir en el seu moment i al qual hauríem de tornar. Com fer que a Comunicació Audiovisual forméssim els millors tècnics, els més cultes, els més formats integralment com a persones, com ens recordava ell ara al final.

Vull lloar ara i aquí la seva contribució a la societat com a realitzador de televisió, la seva actuació com a persona activista cultural, la seva lluita com a creador destacat de la cultura catalana i la seva aportació com a acadèmic; tot plegat és impagable per tots nosaltres. El recordem sempre, en Sergi, i el trobem a faltar al dia a dia, encara que està entre nosaltres d’altres maneres i segueix present a la televisió. Vull desitjar-li encara molts èxits i que no s’oblidi de la Universitat; que sàpiga que aquesta és la casa de Sergi Schaaff, i que vingui a donar-nos un cop de mà de quan en quan, encara moltes vegades, en aquest nou Campus de Poblenu.

Moltes gràcies.